

ÇÖZÜMLERİ

1. Boşluktan önce hayat içinde radyo ve televizyondan kişinin kapabileceği söylenmektedir. Seçeneklere bakıldığında C seçeneğinin boşluktan önceki cümleyle neden-sonuç ilişkisi kurduğu görülmektedir. Boşluğa C seçeneği gelmelidir.

Cevap: C

2. Parçanın genelinde göz teması kurup kuramama durumu anlatılırken IV numaralı kısımda ise dıştan gözlem yapma anlatılmaktadır.

Cevap: D

3. Cümlede geçen "Viyana'nın değil, Avusturya'nın da" ifadesinden hareketle B seçeneğine ulaşabiliriz.

Cevap: B

4. Parçanın anlam bütünlüğünün tamamlanabilmesi için III ve IV'ün yer değiştirmesi gerekmektedir. IV. cümledeki "halbuki" ifadesi II. cümle ile bağlantılı olmasını sağlamaktadır.

Cevap: C

5. Avrupa sinemasının sıkıcı olduğuna karşı çıkmıştır. Bunu inandırıcı kılmak için de İspanyol sinemasından popüler örnekler verilmiştir.

Cevap: E

6. Tanık gösterme birisinin bir cümlesini alıntı yapmaktır. Başkasına ait bir söz olmadığına göre yanıt C'dir.

Cevap: C

7. Parçada antrenman ile dinlenme dengesinin iyice sağlanması gerektiğinden söz edilmiştir.

Cevap: B

8. Aziz Nesin gazete ve dergilerde yazdığı yazılarla geniş bir okur kitlesine seslenebilmiştir.

B

Türk gülmece edebiyatının çağdaşlaşma dönemi, Aziz Nesin'in Sabahattin Ali ile birlikte çıkardıkları "Markopaşa" dergisiyle başlar.

A

Aziz Nesin, bu dönemdeki öncü çabasının süreğinde verdiği ürünleriyle, Batı etkisinde gelişen gülmece anlayışını yıkmıştır.

C

Ulusal gülmece geleneğini bugüne bağlayarak çağdaş anlamda bir bileşime varıp, her kesimden okur kitlesine seslenebilmiştir. Geliştirdiği teknik, anlatım biçimi ve tematik zenginlikle çağdaş Türk gülmece edebiyatının etkileyici kaynağı olduğu gibi, yeni bir gülmece anlayışının gelişmesine de öncülük etmiştir.

E

Cevap: D

9. Parça dikkatli okunduğunda nükleer santrallerin yol açtığı zararlar üzerinde durduğu anlaşılabacaktır.

Cevap: B

10. Çevresinde temizliği ve titizliği ile takdir edilen ve övülerek anlatılan Aysel Hanım'ın, şimdilerde hiç kimseyle sosyal ilişkisi kalmamış. Evine misafir

C

gelmesini istemiyor, kimseyle görüşmüyor; çünkü gelen insanların evini kirlettiğine inanıyor. Çok seyrek gelen misafirleri gittikten sonra koltukları ve halıları bir güzel siliyor. Kullanmaları için eski havluları veriyor ve sonra yakıyor. Misafirler için ayırdığı özel tabakları kaynatarak temizliyor. Dışarıdan gelen eşinin ve çocuklarının kıyafetlerini kapının önünde çıkarttırıp onları önce banyoya yıkanmaya gönderiyor, sonra da temiz elbiseler giydirerek salona alıyor. Bu arada bastıkları halıları da daha sonra deterjanlı suyla siliyor. Evde sürekli temizlik yapan Aysel Hanım, bu takıntısı yüzünden

A

tüm arkadaşlarını kaybetmenin yanı sıra eşi ve çocuklarıyla da çatışma sürecine girmiş.

B - E

Cevap: D

11. Parça dikkatli okunduğunda Aysel Hanım'ın temizlik takıntısının nedeni ile ilgili bir bilginin olmadığı görülecektir.

Cevap: C

12 - 15. sorular için

Kişiler	Tarkan	Sezen Aksu
Atiye	B / D - C	K
Berfin	C / D	
Can		L
Davut	A	L
Ezel	B	
Fidel	A	

12. Atiye'nin aldığı ilk kaset B'dir. Berfin Tarkan'a ait C veya D kasetini almıştır. Berfin C kasetini alırsa Atiye ikinci kaset olarak D veya K kasetini alabilir. Berfin D kasetini alırsa Atiye C veya K kasetini alabilir.

Cevap: B

13. Yukarıdaki tablo incelenirse Davut'un hiçbir şekilde C kasetini alamayacağı görülecektir.

Cevap: E

14. Atiye'nin aldığı ikinci kaset D, C veya K kasetidir.

Cevap: C

15. Atiye'nin D kasetini aldığı biliniyorsa (tabloya bakınız) Berfin kesinlikle C kasetini almıştır.

Cevap: A

$$16. \frac{\left(\frac{15-2}{3}\right) \cdot \left(\frac{15-4}{5}\right)}{\left(\frac{18-7}{9}\right)} = \frac{\frac{13}{3} \cdot \frac{11}{5}}{\frac{11}{9}}$$

$$= \frac{13}{\cancel{3}} \cdot \frac{\cancel{11}}{5} \cdot \frac{9}{\cancel{11}} = \frac{39}{5}$$

Cevap: C

17. Kök içlerine baktığımızda dışarı çıkmayan en küçük $\sqrt{3}$ olduğunu gördük.

$$\frac{\sqrt{48}}{\sqrt{108} + \frac{6}{\sqrt{3}}} = \frac{\sqrt{16 \cdot 3}}{\sqrt{36 \cdot 3} + \frac{6}{\sqrt{3}}} = \frac{4\sqrt{3}}{6\sqrt{3} + 2\sqrt{3}} = \frac{4\sqrt{3}}{8\sqrt{3}}$$

$$= \frac{1}{2}$$

Cevap: A

18. $(a-2)^2 + (b+1)^2 \rightarrow$ Tek

$$a-2+b+1 \rightarrow \text{Tek}$$

$$a+b-1 \rightarrow \text{Tek}$$

$$a+b \rightarrow \text{Çift} \Rightarrow a \text{ tek, } b \text{ tek veya}$$

$$a \text{ çift, } b \text{ çift}$$

$$\text{I. } a \text{ tek ya da çift olabilir.}$$

$$\text{II. } a+b \rightarrow \text{Çifttir.}$$

$$\text{III. } a \cdot b \rightarrow \text{Çift ya da tek olabilir.}$$

Bu durumda her zaman doğru olan yalnız II'dir.

Cevap: B

$$19. \underbrace{a \cdot b^4}_{-+} < \underbrace{a^2 \cdot b^3}_{+-} < 0 \Rightarrow a < 0 \text{ ve } b < 0$$

$$a \cdot b^4 < a^2 \cdot b^3$$

$$b < a$$

$$\text{I. } a+b > 0 \Rightarrow \underbrace{a}_{-} > \underbrace{-b}_{+} \text{ Yanlış.}$$

$$\text{II. } a-b > 0 \Rightarrow a > b \text{ Doğru.}$$

$$\text{III. } a < 0 \text{ ve } b > 0 \text{ Yanlış.}$$

Yalnız II doğrudur.

Cevap: B

$$20. \text{ i) } x-5=0 \text{ ve } y-3=1$$

$$x=5 \quad y=+2$$

$$x \cdot y = 10$$

$$\text{ii) } x-5=1 \text{ ve } y-3=0$$

$$x=4 \quad y=3$$

$$x \cdot y = 12$$

En küçük $x \cdot y = 10$ olur.

Cevap: A

$$21. x \Delta y = \sqrt{x(y+1)} - \sqrt{y \cdot (x-4)}$$

$$12 \Delta 2 = \sqrt{12(2+1)} - \sqrt{2 \cdot (12-4)}$$

$$= \sqrt{36} - \sqrt{16}$$

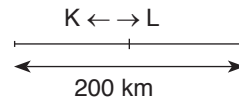
$$= 6 - 4$$

$$= 2$$

Cevap: B

$$22. \text{ K'nın hızı } \frac{120}{4} = 30 \text{ km/saat}$$

$$\text{L'nin hızı } \frac{60}{3} = 20 \text{ km/saat}$$

t sürede aldıkları toplam yol

$$(30 + 20) \cdot t = 200$$

$$50 \cdot t = 200 \Rightarrow t = 4 \text{ saat}$$

Cevap: C

23. I. gün II. gün III. gün
4x 6x 9x

$$18x - 10x = 480$$

$$8x = 480$$

$$x = 60$$

$$\text{Toplam soru sayısı: } 19x = 19 \cdot 60$$

$$= 1140 \text{ soru çözmüştür.}$$

Cevap: E

24.

	Makine Bölümü	Elektronik Bölümü	Toplam
Analiz	3x	y	3x + y
Diferansiyel	x	4y	x + 4y

$$\text{Analiz} = \text{Diferansiyel}$$

$$4y = 64$$

$$3x + y = x + 4y$$

$$y = 16$$

$$2x = 3y$$

$$2x = 3 \cdot 16 = 48$$

$$x = 24$$

Analiz dersini makine bölümünden alan öğrenci sayısı

$$3x = 3 \cdot 24 = 72$$

Cevap: C

25.

	Öznur	İdil
Doğum yılı	19xy	19xy + 9
2022'deki yaş		2022 - (19xy + 9)
		çözümleme

Öznur'un doğum yılı rakamları toplamı	İdil'in 2022'deki yaşı
1 + 9 + x + y	= 2022 - (19xy + 9)
10 + x + y	= 2022 - 1900 - 10x - y - 9
x + 10x + y + y	= 113 - 10
11x + 2y	= 103
↓ ↓	
9 2	

$$x = 9, \quad y = 2 \text{ bulunur.}$$

Öznur'un doğum yılı 1992

İdil'in doğum yılı 1992 + 9 = 2001'dir.

Cevap: E

26. E, ODA (12) = 1800 kcal
K, DDA (78) = 1600 kcal
1800 + 1600 = 3400 kcal

Cevap: D

27.

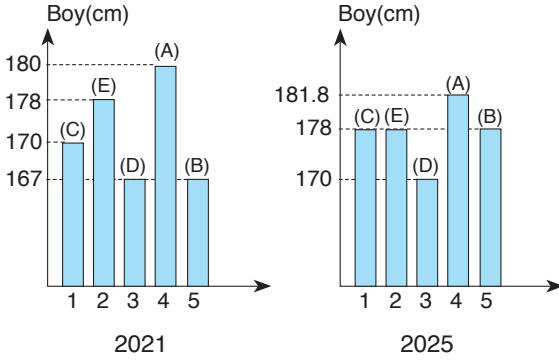
	E, DDA(x)	=	K, YDA(y)
(21 - 25)	2400		2400 (21 - 25)
(76 ve üstü)	2000		2000 (10 - 15)
(76 ve üstü)	2000		2000 (76 ve üstü)

O halde x + y toplamının en küçük değeri

$$21 + 21 = 42 \text{ bulunur.}$$

Cevap: B

28 – 30. SORULARIN ÇÖZÜMÜ

- İlk grafikte B ve D'nin, ikinci grafikte B, C ve E'nin boyları eşit ise ortak olan B 5. kişi olmalıdır. Dolayısıyla D 3. kişidir. C ve E ise 1. ve 2. kişilerdir.
- E'nin boyu değişmemiştir. 1. kişinin boyu değiştiğine göre 1. kişi C, 2. kişi E'dir.
- Geriye 4. kişi kalır ve 4. kişi A'dır.
- Ayrıca E'nin boyu değişmediğine göre 2025'de C, E ve B'nin boyları 178 cm'dir.
- A'nın boyu belirtilen sürede $\frac{1}{100}$ oranında arttığına göre A'nın 2021 yılındaki boyuna $100x$ dersek,

$$100x + x = 181,8 \Rightarrow 101x = 181,8$$

$$x = 1,8 \text{ dir.}$$

Yani A'nın 2021 yılındaki boyu $100x = 180$ cm'dir.

- D'nin boyu $170 - 167 = 3$ cm uzamıştır. C'nin boyu 5 cm fazla uzadığına göre $3 + 5 = 8$ m uzamıştır. Yani C'nin 2021 yılındaki boyu $178 - 8 = 170$ cm'dir.

28. $A \rightarrow 181,8 - 180 = 1,8$ cm, $B \rightarrow 178 - 167 = 11$ cm,
 $C \rightarrow 8$ cm, $D \rightarrow 5$ cm $E \rightarrow 0$ cm uzamıştır.

Cevap: B

29. C'nin 2021 yılındaki boyu 170 cm'dir.

Cevap: B

30. A) 2021 yılında boyu en uzun olan kişi A'dır. (180 cm) (Doğru)
 B) 2025 yılında boyu en kısa olan kişi D'dir. (170 cm) (Doğru)
 C) D'nin uzama oranı A'nın uzama oranından büyüktür. (Doğru)

$$D = \frac{170 - 167}{167} = \frac{3}{167}$$

$$A = \frac{181,8 - 180}{180} = \frac{1,8}{180}$$

$$= \frac{1}{100} \left(\frac{3}{167} > \frac{1}{100} \right)$$

- D) C'nin 2021 yılındaki boyu (170), D'nin 2025 yılındaki boyunu (170 cm) eşittir. (Doğru)
 E) D ve A'nın boy farkı değişmemiştir. (Yanlış)
 2021 $\rightarrow D - A = 180 - 167 = 13$ cm
 2025 $\rightarrow D - A = 181,8 - 170 = 11,8$ cm

Cevap: E

31. Metindeki önemli ifadeler:

"Tanrı buyurmuş size yeryüzünü al diye!"

Bu ifade, hükümdarlık yetkisinin Tanrı tarafından verildiğini gösterir. Bu anlayışa kut denir.

II. kut → vardır.

"O hâlde sayılıırım ben bir dünya kağanı,"

"Bana bağlıdır artık, dünyanın her dört yanı!"

Bu ifadeler, Türklerdeki dünyaya hâkim olma, yani cihan hâkimiyeti anlayışını gösterir.

I. cihan hâkimiyeti → vardır.

III. ikili teşkilat: İkili teşkilat, ülkenin doğu-batı ya da sağ-sol şeklinde ikiye ayrılarak yönetilmesidir. Metinde böyle bir yönetim paylaşımından söz edilmemiştir.

III. ikili teşkilat → yoktur.

IV. orun-ülüş: Orun-ülüş, toy ve kurultaylarda oturma düzeni ve pay alma hakkıyla ilgilidir. Metinde böyle bir uygulama da yoktur.

IV. orun-ülüş → yoktur.

Bu nedenle metinde cihan hâkimiyeti ve kut anlayışlarına vurgu yapılmıştır.

Cevap: A

TASARI & DEV KADRO

32. Parçada Kemal Tahir'in *Devlet Ana* romanından söz edilmektedir. Bu romanda Ertuğrul Bey, Dündar Bey ve Şeyh Edebalı gibi Osmanlı'nın kuruluş döneminde etkili olan kişiler yer alır.

Devlet Ana, Osmanlı Devleti'nin kuruluş sürecini anlatan önemli tarihî romanlardan biridir. Bu nedenle romanda bahsedilen dönem Osmanlı Devleti'nin kuruluşudur.

Cevap: A

33. Verilen bilgilerde Osmanlı ekonomisinde:

- Halkın ihtiyaçlarının karşılanması amaçlanmıştır.
- Belirli ihtiyaç maddelerinin ülke dışına çıkarılması yasaklanmıştır.
- Ham maddeler kapan adı verilen pazarlarda adaletli dağıtılmıştır.
- İstanbul'un ihtiyacı için bazı bölgeler et ve tahıl göndermekle yükümlü tutulmuştur.

Bu bilgiler Osmanlı ekonomisinde iâşecilik anlayışının etkili olduğunu gösterir. Yani temel amaç halkın ve özellikle büyük şehirlerin ihtiyaçlarını karşılamaktır.

Seçenekler:

- Üretim ve tüketim üzerinde sıkı bir devlet denetimi mi sağlanmıştır? Evet. İhracat yasağı, kapan pazarı ve bölgelere yükümlülük verilmesi devlet denetimini gösterir.
- Stokçuluk ve haksız rekabeti önlemek için tedbirler alınmıştır. Evet. Ham maddelerin adaletli dağıtılması bu amaca yöneliktir.
- İhracatı özendirmek için teşvik politikası izlenmiştir. Hayır. Metinde tam tersine, bazı ihtiyaç maddelerinin ülke dışına çıkarılması yasaklanmıştır. Bu nedenle ihracatı teşvik etmekten söz edilemez.
- Kentlere düzenli yiyecek akışının sağlanması amaçlanmıştır. Evet. İstanbul'a et ve tahıl gönderme zorunluluğu bunu gösterir.
- Üretimde arz-talep dengesinin kurulması gözetilmiştir. Evet. Halkın ihtiyacının karşılanması ve malların adaletli dağıtılması bu dengeyle ilgilidir.

Cevap: C

34. Parçada Halide Edip, Kadıköy Mitingi'nde bağımsızlık ve hürriyet vurgusu yapmaktadır. Metindeki ifadeleri seçeneklerle eşleştirelim:
- A) Dinî ve manevi değerlere: "Fatiha'yı, Yavuzları anlatacağım." ifadesi dinî ve tarihî-manevi değerlere gönderme yapar. Vardır.
- B) Bağımsızlığa ve özgürlüğe: "Hürriyeti kaybedilmiş bir milletin..." ve "istiklalime nasıl ulaşacağımı..." sözleri doğrudan bağımsızlık ve özgürlükle ilgilidir. Vardır.
- C) Maziye ve geleceğe: "Fatiha'yı, Yavuzları" geçmiş; "oğluma anlatacağım", "oğlumun kalbine ektiğim hürriyet çiçekleri açacak" ifadeleri geleceği anlatır. Vardır.
- D) Millî duygulara: "Millet", "istiklal", "bayrak", "hürriyet" gibi kavramlar millî duyguları yansıtır. Vardır.
- E) Eşitliğe ve adalete: Parçada eşitlik ya da adalet kavramına yönelik bir vurgu yoktur.

Cevap: E

35. Parçada Atatürk, Cumhuriyet'in henüz genç olduğunu ve geçmişten devralınan bazı sorunların bulunduğunu belirtmektedir. Bu nedenle devletçilik ilkesinin uygulanmasının bir tercih değil, zorunluluk olduğunu vurgular. Özellikle şu ifade önemlidir: "Mecburiyetlerini tatmin edecek derecede değildir..." Yani özel teşebbüs ya da mevcut ekonomik yapı, ülkenin büyük kalkınma ihtiyaçlarını karşılayacak güçte değildir. Bu yüzden devletin ekonomiye müdahale etmesi ve büyük işleri üstlenmesi gerekmektedir. Bu durum, devletçilik ilkesinin Türkiye'nin ekonomik ve toplumsal ihtiyaçlarından doğduğunu gösterir.

Cevap: C

36. Soruda verilen bilgiler:

- Todor Jivkov döneminde yaşanmıştır.
- 1980'li yıllarda Türk azınlığa yönelik asimilasyon politikaları uygulanmıştır.
- Türklerin ibadethaneleri kapatılmıştır.
- Türk isimleri zorla değiştirilmiştir.
- Türkçe konuşmaları yasaklanmıştır.

Bu uygulamalar, Bulgaristan'da Todor Jivkov yönetimi döneminde Türk azınlığa karşı yürütülen asimilasyon politikalarıdır. Özellikle 1984-1989 yılları arasında Türklerin isimlerinin Bulgar isimleriyle değiştirilmesi ve Türk kimliğinin bastırılması politikası uygulanmıştır.

Cevap: A

37. Soru, Son Buzul Çağı'nda Türkiye'de buzullaşmaya uğrayan dağları soruyor. Buzulların etkili olduğu dağlarda;

- buzul vadileri,
- sirk çukurları,
- morenler,
- buzul gölleri

gibi aşındırma ve biriktirme şekilleri görülebilir.

Seçenekleri inceleyelim:

- A) Uludağ: Buzullaşma izleri görülür. Özellikle sirk gölleri ve buzul şekilleri vardır.
- B) Sat Dağı: Hakkâri çevresinde yer alır. Yüksekliği fazla olduğu için buzul şekilleri görülür.
- C) Bolkar Dağları: Toroslar üzerinde yer alır. Buzullaşma izleri bulunan dağlardır.
- D) Mescit Dağları: Doğu Karadeniz/Doğu Anadolu geçişinde yüksek bir alandır. Buzul şekilleri görülebilir.
- E) Kaz Dağı: Yüksekliği diğerlerine göre daha azdır ve Türkiye'de belirgin buzul şekillerinin görüldüğü dağlardan biri değildir.

Bu nedenle bu tür buzul şekillerinin bulunmadığı dağ Kaz Dağı'dır.

Cevap: E

38. Haritada orman varlığından fazla olduğu alanı bulmak için yağış ve nemlilik dikkate alınmalıdır. Türkiye'de ormanların en fazla bulunduğu yerler genellikle: Karadeniz kıyıları ve kıyıya paralel dağlık alanlardır. Çünkü bu bölgelerde:

- Yıl boyunca yağış fazladır.
- Nem oranı yüksektir.
- Gür bitki örtüsü gelişmiştir.
- Ormanlar geniş alan kaplar.

Haritadaki II numaralı alan, Karadeniz kıyılarına yakın bir konumdadır. Bu nedenle orman varlığı diğer alanlara göre daha fazladır.

Diğer alanlar:

- III ve IV: İç Anadolu'ya yakın, kurak ve bozkırların yaygın olduğu alanlardır.
- V: Güneydoğu'ya yakın, yaz kuraklığı belirgin olan bir alandır.
- I: Marmara'da orman bulunur ancak II kadar yoğun değildir.

Cevap: B

39. Soru, yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımını teşvik etmeye yönelik olmayan uygulamayı soruyor. Seçenekleri inceleyelim:
- A) Güneş enerjisinin payını artırmak → Yenilenebilir enerji kullanımını teşvik eder.
- B) Yenilenebilir enerjiyle ilgili bilimsel araştırmaları desteklemek → Yenilenebilir enerji kullanımını geliştirir ve teşvik eder.
- C) Konutların ısıtılmasında jeotermal enerji kullanımını yaygınlaştırmak → Jeotermal enerji yenilenebilir enerji kaynağıdır.
- D) Petrol üretimini arttırmak için yeni yatırımlar yapmak → Petrol yenilenemez fosil yakıttır. Yenilenebilir enerji kullanımını teşvik etmez.
- E) Rüzgâr potansiyeli yüksek alanlarda rüzgâr santralleri kurmak → Rüzgâr enerjisi yenilenebilir enerji kaynağıdır.
- Bu nedenle örnek gösterilemeyecek uygulama petrol üretimini artırmaya yönelik yatırım yapılmasıdır.

Cevap: D

40. Türkiye'nin sınırlarıyla ilgilidir.
- I. "Belirlenme tarihi en eski olan sınır, İran sınırıdır." Doğrudur. Türkiye- İran sınırı büyük ölçüde 1639 Kasr-ı Şirin Antlaşması ile belirlenmiştir. Bu nedenle Türkiye'nin en eski kara sınırıdır.
- II. "Kara sınırlarının tümü doğal sınır özelliğindedir." Yanlıştır. Türkiye'nin bazı sınırları doğal sınırdır; örneğin nehir, dağ veya akarsu gibi unsurlara dayanır. Ancak bütün kara sınırları doğal sınır değildir. Bazıları siyasi antlaşmalarla çizilmiş yapay sınırlardır.
- III. "Kara ve deniz sınırlarının toplam uzunluğu 11.000 km'den fazladır." Doğrudur. Türkiye'nin kara sınırları yaklaşık 2.700 km, kıyı uzunluğu ise yaklaşık 8.300 km civarındadır. toplamı 11.000 km'den fazladır.
- Bu nedenle doğru olanlar: I ve III'tür.

Cevap: E

41. Verilen özellikler:
- Volkanik kökenlidir.
 - İnci taşı olarak da bilinir.
 - İnşaat ve seramik sanayisinde kullanılır.

Bu özellikler perlit madenine aittir. Perlit, volkanik cam yapısında olan hafif bir kayadır. Isıtıldığında genişlediği için özellikle inşaat sektöründe yalıtım malzemesi, ayrıca seramik ve tarım alanlarında kullanılır. "İnce taşı" adıyla da bilinir.

Cevap: B

42. İfadeleri tek tek inceleyelim:
- I. ifade: "Cumhuriyet Dönemi'nde demir yollarının yarıdan fazlası Ankara-Konya hattının doğusundaki bölgelerle inşa edilmiştir." Bu ifade doğrudur. Cumhuriyet'in ilk yıllarında demir yolu politikası özellikle iç ve doğu bölgeleri merkeze bağlamaya yönelmiştir.
- II. ifade: "Türkiye'nin ilk yüksek hızlı tren seferi, 2009 yılında Ankara-Eskişehir arasında başlamıştır." Bu ifade de doğrudur. Türkiye'de ilk yüksek hızlı tren seferi 2009'da Ankara-Eskişehir hattında yapılmıştır.
- III. ifade: "En fazla demir yolu yapımı 1950-1960 yılları arasında olmuştur." Bu ifade yanlıştır. Türkiye'de demir yolu yapımında en önemli gelişmeler özellikle 1923-1950 arası, yani Cumhuriyet'in ilk döneminde yaşanmıştır. 1950'den sonra kara yolu ulaşımı daha fazla önem kazanmıştır.
- Doğru olanlar: I ve II'dir.

Cevap: D

43. Parçada Elif'in davranışları planlı bir eğitim süreciyle değil, günlük yaşam içinde ailesini ve çevresini gözlemleyerek kazandığı belirtilmiştir.
- Doğal kültürlenme, bireyin içinde yaşadığı toplumun değer, gelenek, tutum ve davranışlarını kendiliğinden öğrenmesidir. Burada özel bir kurs, okul, seminer ya da bilinçli öğretim süreci yoktur.
- A seçeneği yanlıştır; çünkü kasıtlı kültürlenmede okul, kurs, seminer gibi planlı eğitim vardır. B seçeneği yanlıştır; çünkü farklı kültürlenmede bireyin farklı bir kültürle etkileşime girmesi gerekir. D seçeneği yanlıştır; çünkü zoraki kültürlenmede baskı veya zorla benimsetme söz konusudur. E seçeneği yanlıştır; çünkü kültür şoku, bireyin yeni bir kültürel ortamda şaşkınlık ve uyum güçlüğü yaşamasıdır.

Cevap: C

44. Bilgiyi İşleme Kuramı'na göre öğrenme, bilginin zihinde işlenmesiyle gerçekleşir. Bu kuramda;

- Dikkat
- Algılama
- Kısa süreli bellek
- Uzun süreli bellek
- Kodlama
- Tekrar
- Hatırlama

gibi süreçler önemlidir.

Soruda öğretmen önce öğrencilerin dikkatini çekiyor, sonra ön bilgilerini hatırlatıyor, bilgileri küçük parçalara ayırıyor, önemli kavramları tekrar ettiriyor ve öğrencilerden bilgiyi özetlemelerini istiyor. Bu uygulamalar bilginin zihinde düzenlenmesi, kodlanması ve uzun süreli belleğe aktarılmasıyla ilgilidir. Bu nedenle doğru cevap bilgiyi işleme kuramıdır.

Cevap: B

45. Ayırt etme, bireyin birbirine benzeyen uyarıcılar arasındaki farkı öğrenerek yalnızca belirli bir uyarıcıya tepki vermesidir. Soruda öğrenci, her kısa sınavda değil; yalnızca matematik öğretmeninin yaptığı kısa sınavlarda kaygı yaşamaktadır. Yani benzer durumlar arasında farkı öğrenmiş ve tepkisini sadece belirli bir uyarıcıya vermiştir. Bu nedenle doğru cevap ayırt etmedir.
- A) Kendiliğinden geri gelme: Sönen tepkinin bir süre sonra tekrar ortaya çıkmasıdır.
- B) Uyarıcı genellemesi: Benzer uyarıcıların hepsine aynı tepkinin verilmesidir.
- D) Sönme: Koşullu uyarıcı verildiği hâlde koşulsuz uyarıcı verilmezse tepkinin azalmasıdır.
- E) Gölgeleme: Daha baskın bir uyarıcının diğer uyarıcının öğrenilmesini engellemesidir.

Cevap: C

TASARI & DEV KADRO

46. Soruda verilen ipuçları şunlardır:
- Eğitimde bedensel ve zihinsel gelişim birlikte ele alınmalıdır.
 - Çocuğun yaşına, yeteneğine ve ilgisine uygun eğitim verilmelidir.
 - Eğitim, bireyin ahlaki gelişimini de sağlamalıdır.
- Bu görüşler İbn Sina ile ilişkilidir. İbn Sina, çocuk eğitiminde bireysel farklılıklara dikkat edilmesi gerektiğini savunmuş; eğitim sürecinde ahlak, beden ve zihin gelişimini birlikte değerlendirmiştir.

Cevap: B

47. I. öncül doğrudur. Öğrencilerin kendilerini rahatça ifade edebilmeleri, güven duygusunu ve olumlu benlik algısını destekler. Bu durum duygusal ve sosyal gelişim açısından önemlidir.
- II. öncül yanlıştır. Sadece başarılı öğrencileri öne çıkarmak, diğer öğrencilerle yetersizlik ve dışlanmışlık duygusu oluşturabilir. Bu durum psikososyal gelişimi desteklemez.
- III. öncül doğrudur. Grup çalışmaları öğrencilerin iletişim, yardımlaşma, paylaşma ve sorumluluk alma becerilerini geliştirir. Bu da sosyal gelişime katkı sağlar. Bu nedenle doğru cevap I ve III olur.

Cevap: C

48. Murat Öğretmen toplumsal sorunlara odaklanmakta, öğrencilerden bu sorunlara çözüm üretmelerini istemekte ve eğitimi toplumun yeniden düzenlenmesi için bir araç olarak görmektedir. Bu anlayış yeniden kurmacılık felsefesidir. Yeniden kurmacılıkta eğitim, toplumsal değişimi sağlama ve toplumu yeniden yapılandırma görevine sahiptir.

Selma Öğretmen ise değişmeyen evrensel doğrulara, akla, klasik eserlere ve kalıcı bilgilere önem vermektedir. Bu anlayış daimicilik felsefesidir. Daimicilikte eğitimin amacı, değişmeyen evrensel bilgileri aktarmak ve akli geliştirmektir. Buna göre Murat Öğretmen Yeniden kurmacılık, Selma Öğretmen Daimicilik'tir.

Cevap: B

49. Parçada eğitim programının insan anlayışı, eğitimin amacı, iyi insan ve iyi vatandaş yetiştirme hedefi üzerinde durulmuştur. Bu tür sorular:

- "Nasıl bir insan yetiştirilmeli?"
- "Eğitimin amacı ne olmalı?"
- "Hangi değerler kazandırılmalı?"
- "Toplum ve birey nasıl şekillenmeli?"

gibi konularla ilgilidir. Bunlar program geliştirmenin felsefi temeli kapsamındadır.

Cevap: C

50. Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı, Millî Eğitim Bakanlığı içinde özellikle öğretim programları, ders kitapları, eğitim-öğretim esasları ve kurul kararları ile ilgili çalışmalar yapan önemli bir kuruldur.

- A) Millî Eğitim Bakanlığının en yüksek danışma organı Millî Eğitim Şurasıdır.
- B) Üniversitelerle ilgili görevler YÖK kapsamındadır.
- C) Öğretim programları ve ders kitaplarıyla ilgili karar alma görevi Talim ve Terbiye Kurulunun görev alanına girer.
- D) Bu görev Temel Eğitim Genel Müdürlüğü ile ilgilidir.
- E) Bu görev daha çok Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü ile ilgilidir.

Bu nedenle doğru cevap C seçeneğidir.

Cevap: C

51. Parçada kız ve erkek öğrencilerin aynı okulda ve aynı sınıf ortamında birlikte eğitim alması vurgulanmıştır. Türk Millî Eğitimi'nde karma eğitim, kız ve erkek öğrencilerin birlikte öğrenim görmesini ifade eder. Bu nedenle doğru cevap B seçeneğidir.

- A) Genellik ve eşitlik, eğitimde herkese fırsat tanınmasıyla ilgilidir.
- C) Ferdin ve toplumun ihtiyaçları, eğitim programlarının birey ve toplum gereksinimlerine göre düzenlenmesidir.
- D) Süreklilik, eğitimin yaşam boyu devam etmesi anlayışıdır.
- E) Yöneltilme, öğrencilerin ilgi ve yeteneklerine göre uygun alanlara yönlendirilmesidir.

Cevap: B

52. Öğretmen A → Çoklu zekâ: "Görseller, müzik, doğa, drama" ifadeleri farklı zekâ alanlarına hitap eder. Bu nedenle çoklu zekâ yaklaşımıdır.

Öğretmen B → Buluş: Öğretmen B, öğrencilere önce örnekler veriyor, sonra asal olan ve olmayan örnekleri karşılaştırmalarını istiyor. Öğrenciler bu karşılaştırmalardan hareketle ilişkiyi kendileri keşfediyor. Bu, buluş yoluyla öğrenmedir. Benim önceki cevabımda "araştırma-inceleme" demem hatalıydı. Araştırma-incelemede öğrencilerin problem durumunu araştırması, veri toplaması, hipotez kurması gibi daha kapsamlı bir süreç beklenir.

Öğretmen C → Sunuş: Öğretmen C önce asal sayıyı tanımlıyor, sonra örnekler veriyor. Yani bilgi öğretmen tarafından düzenli biçimde sunuluyor. Bu nedenle sunuş stratejisidir.

Sonuç:

- A: Çoklu zekâ
- B: Buluş
- C: Sunuş

Cevap: E

53. Soruda Seher Öğretmen, öğrencisinden Cumhuriyet tarihiyle ilgili:

- sunum hazırlamasını,
- bir uzman gibi açıklama yapmasını,
- konuyu anekdot, hikâye ve bilimsel araştırmalarla desteklemesini istemektedir.

Bu özellikler konferans tekniğine uygundur. Konferans, bir kişinin belirli bir konuda dinleyicilere bilgi vermek amacıyla yaptığı hazırlıklı konuşmadır. Konuşmacı konuya hâkimdir, bilgileri düzenli biçimde aktarır ve kaynaklardan yararlanabilir.

- Panel: Birden fazla konuşmacı vardır.
- Münazara: Karşıt görüşler savunulur.
- Açık oturum: Uzman kişiler bir konuyu tartışır.
- Forum: Dinleyiciler de soru ve görüşleriyle sürece aktif katılır.

Cevap: C

54. Ben dili, kişinin karşı tarafı suçlamadan kendi duygu, düşünce ve gözlemlerini ifade etmesidir. Yani "sen böylesin, sen yanlış yapıyorsun." demek yerine "Ben böyle hissediyorum, böyle düşünüyorum." biçiminde kurulur.

- "Ödevlerini yapmadığında zor ödev mi veriyorum acaba diye düşünüyorum." Bu cümlede öğretmen kendi düşüncesini söylüyor. Suçlama yoktur. Ben dili vardır.
- "Daha iyi öğrenmen için ödevlerini yaparak gelmen gerekiyor." Bu cümle doğrudan öğrenciye ne yapması gerektiğini söylüyor. Öğüt verme vardır. Ben dili değildir.
- "Ödevlerini yapmadığında dersten geri kalıyorsun." Bu cümlede öğrencinin davranışı doğrudan yargılanıyor. Sen dili özelliği taşır.
- "Ödevlerini yapmadığında öğrenemediğini görüyor ve üzülüyorum." Öğretmen kendi gözlemini ve duygusunu ifade etmiş: "görüyorum, üzülüyorum." Ben dili vardır.

Bu nedenle I ve IV kullanılmalıdır.

Cevap: C

55. Kavram haritasında amaç; konuyla ilgili temel kavramları göstermek, bu kavramlar arasındaki ilişkileri oklarla/çizgilerle belirtmek ve kavramları genelden özele doğru düzenlemektir.

- İlişki çizgilerinin yönünün belirtilmesi gerekir.
- Konuyla ilgili kavramlar listelenmelidir.
- Kavramlar genelden özele doğru sıralanabilir.
- Aynı kavram tekrar kullanılacaksa çapraz çizgiyle bağlantı kurulabilir.

Bunlar kavram haritasına uygundur. Ancak B seçeneği, yani kavramlarla ilgili geniş açıklamalara yer verilmesi, kavram haritasının temel özelliği değildir. Kavram haritasında uzun açıklamalar değil, kısa kavramlar ve aralarındaki ilişkiler yer alır.

Cevap: B

TASARI & DEV KADRO

56. Soruda öğretmenler şu önerileri sunuyor:

- Öğrenciler problem çözme becerisi kazanmalı.
- Derslerde araştırma, eleştirel düşünme, deneyim ve proje tabanlı öğrenme kullanılmalı.
- Bilginin her zaman mutlak doğru olmadığı vurgulanmalı.
- Öğrenciler farklı çözüm yollarını deneyebilmelidir.

Bu özellikler ilerlemecilik eğitim felsefesine aittir.

İlerlemecilikte eğitim öğrenci merkezlidir. Öğrenci aktif olmalı, yaparak yaşayarak öğrenmeli, sorgulamalı ve karşılaştığı problemlere çözüm üretmelidir. Öğretmen ise bilgiyi doğrudan aktaran kişi değil, öğrenciye rehberlik eden kişidir.

Cevap: E

57. Emel Öğretmen, öğrencileri belirlemek için spor müsabakası düzenliyor ve bu müsabaka sonucunda ilk 5'e girenleri olimpiyat hazırlıklarına alıyor. Burada iki önemli nokta vardır:

1. Amacına göre değerlendirme: Bu değerlendirme öğrencileri seçmek ve uygun gruba yerleştirmek için yapılmıştır. Yani amaç, öğrencileri tanıyıp uygun programa almaktır. Bu nedenle amacına göre tanıma ve yerleştirme değerlendirmesidir.
2. Ölçütüne göre değerlendirme: Öğrencilerin başarılı sayılması için belirlenen ölçüt "ilk 5'e girmek"tir. Bu ölçüt, grubun başarısına ve sıralamasına bağlıdır. Yani öğrencinin başarısı diğer öğrencilerin performansına göre belirlenir. Bu nedenle ölçütüne göre bağlı değerlendirilmez.

Doğru cevap A seçeneği Tanıma ve yerleştirme - Bağlı olmalıdır.

Cevap: A

58. Soruda ölçme aracının güvenilirliğinin iki yöntemle hesaplandığı söyleniyor:

1. Test-tekrar test yöntemi
2. Testi yarılama yöntemi

Bu iki yöntemde de yüksek güvenilirlik katsayısı elde edilmiş. Güvenirlik, ölçme aracının tutarlı ve kararlı sonuçlar vermesi demektir.

- I. "Test ikinci kez uygulandığında başarı sıralaması yaklaşık olarak aynı kalır." Bu ifade doğrudur. Çünkü test-tekrar test güvenilirliği, aynı testin farklı zamanlarda uygulanmasıyla sonuçların benzer olup olmadığını inceler. Yüksek güvenilirlik varsa sonuçlar ve sıralamalar büyük ölçüde benzer olur.
- II. "Bu ölçme aracı, kullanım amacına yeterince uygundur." ifadesi geçerlik ile ilgilidir. Bir testin amacına uygun ölçme yapması geçerliktir. Güvenirliğin yüksek olması, testin mutlaka geçerli olduğu anlamına gelmez. Bu nedenle yanlıştır.
- III. "Amaç göz önüne alındığında, bu ölçme işlemi için harcanan kaynaklar makuldür." ifadesi kullanışlılık ile ilgilidir. Zaman, emek, maliyet gibi unsurlar kullanışlılık kapsamında değerlendirilir. Soruda buna dair bilgi verilmemiştir. Bu nedenle yanlıştır.

Doğru olan yalnızca I'dir.

Cevap: A

59. Yenilenmiş Bloom taksonomisinde değerlendirme basamağı, bir ölçüte göre yargıda bulunma, karar verme, uygunluğunu sorgulama, eleştirme gibi becerileri içerir.

Cevap: C

60. Soruda öğretmenin açıklamasında üç ayrı durum vardır:

- I. "Kalemi geçen seneye göre artık çok daha düzgün tutuyor." Bu durum, çocuğun bedensel ve zihinsel gelişim düzeyinin ilerlemesiyle ilgilidir. Yani çocuk yaş aldıkça küçük kas becerileri gelişmiş, kalemi daha düzgün tutabilir hâle gelmiştir. Bu nedenle olgunlaşma ile ilgilidir.
- II. "Derste genellikle başka şeylerle ilgileniyor." Öğrencinin ders sırasında başka şeylerle ilgilenmesi, öğrenme sürecine zihinsel olarak odaklanmadığını gösterir. Bu durum dikkat faktörüyle ilgilidir.
- III. "Çoğunlukla ev ödevlerini bitirmeden geliyor." Ev ödevlerini tamamlamadan gelmesi, öğrencinin öğrenmeye yeterince zaman ayırmadığını gösterir. Çünkü ödevler öğrenilen bilgilerin pekiştirilmesi için yapılan çalışmalardır. Bu nedenle bu durum öğrenmeye ayrılan zaman ile ilgilidir.

Sonuç olarak:

- I → Olgunlaşma
- II → Dikkat
- III → Öğrenmeye ayrılan zaman

Cevap: C

61. Öz yeterlik, kişinin bir işi başarabileceğine dair kendine duyduğu inançtır. Öz yeterlik düzeyi düşük olan birey:

- Başarısızlık karşısında çabuk vazgeçer.
- "Ben bunu yapamam." düşüncesine kapılır.
- Zorlandığı alandan uzaklaşmayı tercih eder.
- Başarısızlığı düzeltmek için çaba göstermek yerine alan değiştirmeyi düşünebilir.

A seçeneğinde Arda, kimya sınavından yüksek puan alamayınca kimya bölümünü tercih etmekten vazgeçmeyi düşünmektedir. Bu durum, başarısızlık karşısında kendine güveninin azaldığını ve o alandan kaçınma eğilimi gösterdiğini ortaya koyar. Diğer seçeneklerde ise kişiler zorlandıkları derste başarılı olmak için daha çok çalışma, bireysel destek alma, uzun süreli plan yapma veya etkili yöntem öğrenme gibi çözüm yollarına yönelmiştir. Bu davranışlar düşük değil, daha yüksek öz yeterlik göstergesidir.

Cevap: A

TASARI & DEV KADRO

62. Gestalt Kuramı'nda şekil-zemin ilişkisi, bireyin dikkatini verdiği asıl unsurun şekil, geri planda kalan unsurların ise zemin olarak algılanmasıdır. Soruda öğretmen şunu vurguluyor: "Bilgisayardaki ses ve görüntüler çok dikkat çekiciydi, bu da sizin anlatımınızı geri plana itti." Yani öğrencilerin dikkatini çekmesi gereken asıl unsur öğrencilerin anlattıkları konu olmalıydı. Ancak bilgisayardaki ses ve görseller daha baskın hâle geldiği için şekil gibi algılanmış, öğrencilerin anlatımı ise zemin durumuna düşmüştür. Bu nedenle vurgulanan Gestalt yasası şekil-zemin'dir.

Cevap: D

63. Bireyi tanıma hizmetleri, öğrencinin ilgi, yetenek, ihtiyaç, kişilik özellikleri, sosyal ilişkileri ve gelişim özellikleri hakkında bilgi toplamayı ve bu bilgileri eğitim sürecinde kullanmayı amaçlar.

Öncülleri inceleyelim:

- "Ünite ve ders etkinliklerini öğrencinin gereksinimlerini göz önüne alarak düzenleme" Bu, bireyi tanıma hizmetinin doğrudan sonucudur. Öğrencinin ihtiyaçları bilinirse ders ve etkinlik ona göre planlanabilir.
- "Öğrencilerin sağlıklı bir kişilik geliştirmesine yardımcı olma" Öğrencinin kişisel özelliklerini, güçlü ve zayıf yönlerini tanımak onun sağlıklı gelişimine destek olmayı sağlar. Bu da bireyi tanıma hizmetiyle ilişkilidir.
- "Sınıf içi ilişkileri düzenleme ve geliştirme" Öğrencilerin sosyal özellikleri, iletişim biçimleri ve grup içindeki rolleri tanınırsa sınıf içi ilişkiler daha sağlıklı düzenlenebilir. Bu da bireyi tanıma kapsamındadır.
- "Okul psikolojik danışma ve rehberlik programını hazırlama" Bu daha çok rehberlik programı hazırlama ve planlama hizmetidir. Doğrudan bireyi tanıma hizmeti değildir. Bu nedenle bireyi tanıma hizmetleriyle ilgili olanlar I, II ve III'tür.

Cevap: C

64. IV. "Kurallara uymayan öğrenciler için kuralları ağırlaştırmalı mıyım?" ifadesi doğru bir sınıf yönetimi yaklaşımı değildir. Kurallar öğrencilerle birlikte belirlenmeli, açık ve uygulanabilir olmalı; fakat sorun çıktığında kuralları ağırlaştırmak yerine kuralların anlaşılması, uygulanması ve olumlu davranışların pekiştirilmesi sağlanmalıdır. Bu durumda Yeliz Öğretmen kendisine şu soruları sormalıdır:

- "Sınıfı etkili bir şekilde yönetebiliyor muyum?" Evet. Çünkü öğrencilerin derste izinsiz kalkması ve dolaşması sınıf yönetimiyle ilgilidir.
- "Sınıf kurallarından öğrencilerimin haberdar olmalarını sağladım mı?" Evet. Öğrenciler kuralları bilmiyorsa uygun davranışı da sürdüremeyebilir.
- "Kurallara uyan öğrencileri ödüllendiriyor muyum?" Evet. Olumlu davranışları pekiştirmek, istenmeyen davranışların azalmasına yardım eder.

Bu yüzden I, II ve III doğru; IV yanlış kabul edilir.

Cevap: C

65. Soru, dil gelişimiyle ilgili yanlış ifadeyi sormaktadır.
- A) Doğru. Chomsky'ye göre insanlar doğuştan bir dil edinim mekanizmasına sahiptir ve bu yapı sayesinde bütün dilleri öğrenebilecek kapasiteyle doğarlar.
- B) Doğru. Davranışçı kurama göre dil öğrenme; taklit, tekrar ve pekiştirme yoluyla gerçekleşir.
- C) Doğru. Normal gelişim gösteren çocuklar genellikle 1 yaş civarında ilk anlamlı sözcüklerini kullanmaya başlar.
- D) Doğru. Çocuğun tek bir kelimeyi cümle anlamı taşıyacak şekilde kullanmasına morgem/tek sözcük dönemi denir. Örneğin çocuk "su" diyerek "Bana su ver." anlamını kasteder.
- E) Yanlış. Bebeklerin babıldama evresinde çıkardıkları sesler başlangıçta ana dile özgü değildir. Bu dönemde bebekler farklı dillere ait sesleri çıkarabilecek geniş bir ses repertuvarına sahiptir. Zamanla çevresinde duyduğu ana dilin seslerine yönelir. Bu nedenle yanlış ifade E seçeneğidir.

Cevap: E

66. Piaget'ye göre korunum, bir nesnenin miktarının ya da değerinin, görünüşü değişse bile aynı kalabileceğini kavrayabilme becerisidir. Soruda Günay, kumbaradaki:
- 14 tane 1 liralık madeni para = 14 TL
 - 10 TL kâğıt para + 4 tane 1 TL = 14 TL
- olduğunu anlayamamaktadır. Yani para biçimi değişince, toplam miktarın da değiştiğini sanmaktadır. "10 lira ve 4 tane demir para kalırsa daha az param gider." diye düşünmesi, aynı değerin farklı biçimde korunabileceğini henüz kavrayamadığını gösterir. Bu nedenle Günay'ın kazanamadığı bilişsel gelişim özelliği korunumdur.

Cevap: C

67. Piaget'ye göre fonksiyonel değişmezler iki temel süreçtir:

1. Örgütlenme
2. Uyum sağlama/Adaptasyon

Soruda iki ifadeyi sırasıyla soruyor:

- I. "Biyolojik ve bilişsel fonksiyon için çok önemli olan" ifadesi uyum sağlama kavramını karşılar. Çünkü Piaget'ye göre birey hem biyolojik hem bilişsel olarak çevreye uyum sağlamaya çalışır.
- II. "Fonksiyonel değişmezler olarak adlandırılan" Piaget'de fonksiyonel değişmezlerden biri örgütlemedir. Örgütlenme, zihinsel şemaların düzenlenmesi ve sistemli hâle getirilmesidir.

Bu nedenle sıralama I. Uyum sağlama, II. Örgütlenme olmalıdır.

Cevap: D

68. Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'nde öğrenme-öğretme süreci; öğrencilerin aktif olduğu, araştırdığı, sorguladığı, bilgiyi yapılandırdığı ve öğrendiklerini yaşamla ilişkilendirdiği bir anlayışa dayanır. A, B, C ve D seçenekleri öğrenci merkezli, anlamlı bir bütüncül öğrenme anlayışına uygundur. E seçeneğinde ise öğretmenin bilgiyi tek yönlü aktardığı, öğrencinin pasif kaldığı geleneksel anlatım merkezli bir anlayış vurgulanmıştır. Bu durum Maarif Modeli'nin öğrenme-öğretme yaşantıları anlayışına uygun değildir.

Cevap: E

69. Parçada ölçme ve değerlendirme sürecinde;
- öğrencinin süreç içindeki gelişiminin dikkate alınması,
 - farklı ölçme araçlarının kullanılması,
 - değerlendirme ölçütlerinin açık biçimde paylaşılması,
 - öğrenciye geri bildirim verilmesi

gerektiği vurgulanmıştır. Bu bilgiler doğrudan C seçeneği ile örtüşmektedir.

A, B, D ve E seçenekleri çağdaş ölçme-değerlendirme anlayışına aykırıdır. Çünkü değerlendirme yalnızca sonuç odaklı olmamalı, bireysel farklılıkları dikkate almalı ve öğrencinin sürece aktif katılımını desteklemelidir.

Cevap: C

70. Bilimsel araştırmalarda yalnızca katılımcı haklarına dikkat etmek yeterli değildir. Araştırmayı destekleyen kurum, kuruluş veya sponsorların da yayımlanan çalışmada açıkça belirtilmesi gerekir. Bu durum araştırmacının şeffaflığı ve olası çıkar çatışmalarının görülmesi açısından önemlidir.

Parçada araştırmacı etik kurul izni almış, katılımcıları bilgilendirmiş, aydınlatılmış onamı sağlamış ve katılımcılara ayrılma hakkı tanımıştır. Ancak maddi destek sağlayan kurumu raporda belirtmemiştir. Bu nedenle ihlal edilen etik ilke araştırma sonuçlarını destekleyen sponsorları belirtme ilkesidir.

Cevap: C

71. Eğitim yöneticisinin etik davranması; adalet, tarafsızlık, şeffaflık, hesap verebilirlik, eşitlik ve öğrenci yararını gözetme ilkelerine bağlı kalmasını gerektirir.

A seçeneği demokratik ve katılımcı yönetim anlayışına uygundur.

B seçeneği fırsat eşitliği ilkesini destekler.

C seçeneği objektiflik ve liyakat anlayışıyla ilişkilidir.

E seçeneği şeffaflık ve hesap verebilirlik ilkesine uygundur.

D seçeneğinde ise okulun dışarıdan başarılı görünmesi için öğrencilerin eksikliklerinin görmezden gelinmesi söz konusudur. Bu durum hem öğrenci yararını ihmal eder hem de dürüstlük ve sorumluluk ilkeleriyle çelişir.

Cevap: D

72. Parçada öğretmen, öğrencilerden teknolojik araçları yalnızca kullanmalarını değil; bu araçların ne işe yaradığını, hangi riskleri taşıdığını, nasıl güvenli ve bilinçli kullanılacağını değerlendirmelerini istemektedir. Bu durum, bireyin teknolojiyi tanıması, doğru kullanması, etkilerini sorgulaması ve bilinçli kararlar verebilmesiyle ilgilidir. Bu nedenle geliştirilmek istenen beceri teknoloji okuryazarlığıdır.

Cevap: B

73. 1982 Anayasası'nda temel hak ve ödevler üç ana başlıkta düzenlenmiştir:

1. Kişinin Hakları ve Ödevleri
2. Sosyal ve Ekonomik Haklar ve Ödevler
3. Siyasi Haklar ve Ödevler

Siyasi Haklar ve Ödevler arasında şunlar yer alır:

- Türk vatandaşlığı
- Seçme, seçilme ve siyasi faaliyette bulunma hakları
- Kamu hizmetlerine girme hakkı
- Vatan hizmeti
- Vergi ödevi
- Dilekçe, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkı

Ancak sendika kurma hakkı, siyasi haklar arasında değil; Sosyal ve Ekonomik Haklar ile Ödevler bölümünde düzenlenmiştir.

Cevap: E

74. 1982 Anayasası'na göre TBMM 600 milletvekilinden oluşur. Bu nedenle A doğrudur.

Milletvekili genel seçimleri beş yılda bir yapılır. B doğrudur.

Milletvekili seçilebilmek için 18 yaşını doldurmuş Türk vatandaşı olmak gerekir. C doğrudur.

Savaş nedeniyle seçimlerin yapılması mümkün değilse TBMM, seçimlerin bir yıl geriye bırakılmasına karar verebilir. D doğrudur.

Ancak seçimlerin yenilenmesine yalnızca Cumhurbaşkanı karar vermez. 1982 Anayasası'na göre hem Cumhurbaşkanı hem de TBMM, seçimlerin yenilenmesine karar verebilir. Bu nedenle yanlış ifade E seçeneğidir.

Cevap: E

75. 7528 sayılı Kanun'a göre öğretmen adayları için bazı fiiller kınama, bazıları ise ödeme kesintisi cezasını gerektirir. Kınama cezasını gerektiren fiiller arasında sınavlarda kopya çekmeye teşebbüs etmek, hazırlık eğitimine mazeretsiz toplam iki gün katılmamak ve Akademinin düzenini olumsuz etkilemek yer alır. Ödeme kesintisi gerektiren fiiller arasında ise istenilen bilgileri kasıtlı olarak gerçeğe aykırı bildirmek, hazırlık eğitimine mazeretsiz toplam dört gün katılmamak ve Akademi personelini veya öğretmen adaylarını tehdit etmek bulunur. Bu nedenle doğru eşleştirme "Akademi personelini veya öğretmen adaylarını tehdit etmek → Ödeme kesintisi"dir.

Cevap: C

76. 7528 sayılı Kanun'a göre hazırlık eğitimini başarıyla tamamlayan adaylar sözleşmeli öğretmen olarak istihdam edilir. Tercihle bulunmayan ya da tercihlerine yerleşemeyen adaylara boş kalan eğitim kurumları için yeniden tercih hakkı verilir. İkinci tercih döneminde de tercihte bulunmayan veya tercihlerine yerleşemeyenler Bakanlıkça kura ile yerleştirilir. Bu nedenle C seçeneği doğrudur. Diğer seçenekler yanlıştır:

- A) Tercihle bulunmayanlar tamamen elenmez; ikinci tercih hakkı ve kura süreci vardır.
- B) Aile birliği mazereti serbest yer değiştirme hakkı vermez; eşin bu öğretmene tabi olması esastır.
- D) Kadrolu öğretmenliğe atanma için 3 yıllık çalışma süresi gerekir.
- E) Can güvenliği ve sağlık mazeretleri 3 yıllık atanamama kuralının istisnasıdır.

Cevap: C

77. 1739 sayılı Kanun'a göre okul öncesi eğitimin amaçları arasında çocukların gelişimini desteklemek, iyi alışkanlıklar kazandırmak, ilköğretime hazırlamak, elverişsiz çevrelerden gelen çocuklara ortak yetişme ortamı sağlamak ve Türkçeyi doğru-güzel konuşmalarını sağlamak yer alır. Ancak akademik başarıya göre sınıf geçme sorumluluğu kazandırmak, okul öncesi eğitimin doğrudan amaçları arasında değildir. Bu ifade daha çok örgün öğretimin ilerleyen kademeleriyle ilgilidir.

Cevap: E

78. 1739 sayılı Kanun'a göre mecburi ilköğretim çağı 6-14 yaş grubunu kapsar. Bu nedenle 6 yaşındaki çocuk, bu çağın başlangıç sınırı içinde yer alır. A ve B seçenekleri okul öncesi dönemle ilgilidir. C ve E seçeneklerinde verilen yaşlar ise mecburi ilköğretim çağının dışındadır.

Cevap: D

79. 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre öğrenci velisi, vasisi veya aile başkanı; çocuğun mecburi ilköğretim kurumuna düzenli devamını sağlamakla yükümlüdür. Çocuk özrü nedeniyle okula devam edemiyorsa bu durumun en geç 3 gün içinde okul idaresine bildirilmesi gerekir.

Cevap: C

80. 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'nda açıkça, birleştirilmiş sınıflar da dâhil olmak üzere bir öğretmene düşen öğrenci sayısının 40'tan fazla olamayacağı belirtilmiştir.

Cevap: A